

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 28. rožnika 1878.

List 26.

„Marija od Previdnosti“ in red v pomoč vernim dušam v vicah.

(Po spisu prošta dr. Šneiderja prosto poslov. J. G.)

(Dalje.)

Nekoliko časa pozneje dobi Marija za dar lepo monštranco; to ji obudi nove misli in želje. „Gospod nas hoče blagosloviti“, tako je djala, ter se berž napotila k nadškofu s pisano prošnjo, naj bi se jima dovolilo vsaj nektere dni v letu preaveto Rješenje Telo izpostavljati dati in blagošov prejemati. Nadškof prebere prošnjo in reče: „Glej, moja hči, še bratovščine, ktere štejejo že po trideset let, bi se ne upale prosiš tolikega privilegija.“ Marija z odgovorom ni bila v zadregi; premilostni gospod, reče, naj mlajši otroci so vselej naj prederžniši. Nadškof se je nasmehljal, in še nekoliko ugovarjal; vendar položi prošnjo na mizo, da bi jo podpisal. Kar naglo preneha in reče: „Ne, to ni mogoče, da bi tako dovoljenje dal.“ S solzami v očeh odgovori Marija: Monseigneur, prosim ponižno, vérne duše deržijo vaše pero! Te besede so segle nadškofu v serce; „mislite zares?“ spregovori, in pismo podpiše. Gotovo takrat ni slutil, da bo kmalo tudi on med mertvimi; 3. pros. 1857 ga je umoril brezbožen hudočelnik.

Mala duhovna družina je počasi in na tihem način — obdajana s križi in blagošovom. Dasi so jih ljudje že sploh „redovnice“ imenovali, še vendar nobena ni bila slovesne oblube storila. Ta visoka svetost se je odločila za dan sv. Janeza — 27. grudna 1856. Kar se je takrat v Marijinem in njenih hčerih sercu godilo, to premore samo sv. ljubezen zapopasti! O kako živo so stali Mariji pred očmi vse čudoviti prigodki — vse od 2. listopada 1853! Kako zaupljivo je gledala v prihodnost, — kako vroče je Bogu darovala vso svojo ljubezen in vse svoje moči, — kako ponižno se je izročila v naročje večne Previdnosti!

Domača kapelica novih redovnic bila še je prav ubožne podobe, in to je Marijo zeló žalostilo, zlasti kadar je premišljevala, kako se svetne gospé gizdavo oblačijo in kinčajo. Taka prevzetija stvari je pač nespodobna, djala je včasi pri sebi, zakaj ne dajo Bogu časti? Nekega dne moli pred Marijino podobo, kar jo obide želja darovati ji krasno krono, da bi se s tem kazala moč in slava v podobi, ki jo je nebeški Kraljici Bog podelil. Sklene denarje in dragih kamnov pri gospé nabirati, misleč, da ne bo nobena sv. Devico daru odrekla. A Marija se je hotela poprej prepričati, je li Materi Božji njen namen po godu? Tedaj si izprosi, naj bi ji dala to znamenje: „Še danes pridi neznana

gospá v hišo, jaz bom z njo o svojem namenu govorila, a ne da bi je daru prosila; lastne volje mi naj dá eno svojih naročnic!“ In lej! tako se je primérito... tuja gospá pride, in po kratkem pogovoru podari Mariji kraeno naročnico; kmalo ji dojdejo tudi drugi predragi in različni darovi. Gospé so prinašale ena za drugo... in Marija je pridobila svoji štati dve kroni, eno iz zlata in dijamantov.

Novi duhovni družbi ni bilo mogoče vzdrževati si bišnega kaplana; torej je bilo treba hoditi zdaj sem zdaj tje naprosit duhovna za sv. mašo sledeče jutro v kapelici. Včasi so kterege pridobile, včasi ne, eden je prišel prej, drug pozneje; ni bilo gotovosti in reda. To pritežnost je želela Marija odpraviti, in je obhajala s svojimi družicami v začetku listopada 1857 devetdnevno na čast sv. Jederti, da bi jim poiskala posebnega bišnega duhovna. 14. listopada se oberne Marija do predstojnika oo. jezuitov, in ta ji poroči: „Jutri vam pošljem duhovna, skrbite, da si ga ohranite.“ Odgovor je bil nekoliko nerazumljiv, tedaj prosijo pojasnila, in to jim dojde s temi besedami: „Pošljem vam duhovna za bišnega kaplana.“ Ta že pride drugi dan, na praznik sv. Jederti, in je ostal celih sedem let družbi zvest svetovalec. Lepo je povrnila sv. Jedert Mariji njen zaupanje.

(Dalje nasl.)

Izgledi bogoljubnih otrok iz vrhov kresanstra.

6. Več Marijnih otrok.

(Dalje.)

c) V Ditrihovem.

Na skrajnem vzhodu velikega pruskega cesarstva že blizu Poljske je fara Ditrihovo (Dittrichswalde), ki je lani za ves katoliški svet postala silno imenitna. Moram še vam povedati, zakaj in kako.

Okrog farne cerkve je veliko pokopališče, na dve strani precej viseče in brezno. Na njem stoji blizu župnijskega poslopja velikanski javor, gotovo že 200 let star. Velika košata veja, ki se je bila začela le preširoko pred župnikovim oknom raztezati in šopiriti, so pred 6 leti odžagali, pa ne prav vse do debla. Nekoliko više nad ostankom odžagane veje se razprostira še druga veja, zdaj usušena. Ta prostorček med odžagano in posušeno vejo je tako zaslovel, da se tisoč in tisoč ljudi od blizu in daleč zanima zanj.

K omenjeni fari se prišteva razun domače še več drugih bolj ali manj oddaljenih vasi, kjer se večinoma

poljski govori. Iz vseh teh različnih vasi so se 27. rožnika lanskega leta (1877) popoldne zbrali otroci pri g. župniku, da so jih zadnjikrat sprašali za pervo sv. obhajilo. Poslednja med njimi je bila na versti 13letna deklica Justina Szafrinska, sicer tiha, boječa deklica prav lepega vedenja, vendar za nauk ji je večkrat terdo šlo. Ker je bila od daleč, prišli so tudi mati z njo. Želj se razveselijo, ko jim precej po preskušni priteče povedat, da je prav dobro znala. „Gospod župnik, pravi, so me mnogo vprašali, pa sem vedila vse odgovoriti; tudi še več bi bila znala, ko bi me bili več vprašali.“

Mati so imeli več opravkov, za to se še le proti devetim zvečer napotite domu. Ravno blizu cerkve greste, ko začne angeljevo češenje zvoniti v bližnjem zvoniku. Mati v molitev zamaknjeni hitro gredó in ne zapazijo koj, da hčerka zastaja; ko pa vidijo, da se vedno proti cerkvi obrača, jo priganjajo, naj hitreje stopa. „Oh počakajte vendar“, prosi deklica, „da vidim, kaj je — tako belo tam na drevesu in kje bo obstalo!“

Mati se za to ne zmenijo kaj in zarad zamudnosti nejevoljni hočejo kar dalje. Ker se pa Justina nikakor z mesta ne gane in zmiraj v en kraj gleda, jo vendar vprašajo, kaj vidi.

„Nekaj vidim, tako veliko je in tako, kakor bi bil človek. Tako dolgo hočem gledati, da bo kje obstalo. Drevo je vse svitlo; znabiti je ogenj prišel, ali kaj?“

Mati ne vidijo nič in si tudi ne morejo prav domisliti, kaj bi utegnilo biti. Že hočejo hčerko spet domu priganjati, kar pridejo g. župnik po sprehodu memo. Precej spoznajo Justino, pristopijo k njej ter ji prijazno rekó: „Zdaj si vesela, kaj ne, ko pojdeš prihodnjo nedeljo k pervemu sv. obhajilu!“

Deklica je kar tiho, namesti nje začnejo mati nekako preplašeno pripovedovati, da nikakor noče dalje iti, da se vedno ozira tje proti favoru, češ, da vidi tam veliko svitlobo in nekaj belega.

Duhoven velijo, naj gre bliže drevesa, da bo prikazen od blizu vidila in dopovedala. Gre tedaj ž njim, na vert blizu poprej omenjenega favorja. Precej pokaže prostor med vejama in pripoveduje, da tam na lepem zlatem z biseri kinčanem stolu sedi prelepa belo oblečena devica dolgih svitlih lás. Po vsem popisu se dozdeva g. župniku, da otrok vidi prečisto Devico Marijo in ukažejo, naj moli Češenamarijo, potlej pa naj gré domu. A zdaj se ji vidi še vse veliko svitljše in prekrasen angelj v beli obleki z zlatimi peruti in z belim vencem na glavi pride iz nebés, se Devici prikloni in ljubeznjiva Devica vstane ter zgine.

Deklica je vsa nekako spreminja in preplašena; tudi g. župnik so vidno ginjeni ter rekó: „Nikar se ne boj; pridi z pet jutri ob tem času na vert in moli rožni venec“

Po poti zopet začne vsa srečna materi pripovedovati: „O, mama, vidila sem prelepo devico in bila je živa. Gledala je tako doli na-me in na g. župnika, tako se je svetilo in bliščalo okrog nje, da mi skor ni bilo obstati. Kar stemnilo se mi je pred očmi in nič več nisem vidila. Obšla me je velika groza; zavpila bi bila rada, pa nisem mogla; bežala bi bila, pa nisem se mogla premakniti z mesta; menila sem, da bo sodnji dan. Ko so me g. župnik ogovorili, sem se čudila, ker mislila sem, da sem sama s prelepo gospó, da so že odšli.“

Kakor je bilo zapovedano, pride drugi večer (28. rožn.) z nekterimi součenkami pod javor in začne ž njimi rožni venec moliti. Med molitvijo zagleda v veliki svitlobi prelepi že od sinoči znani stol; kmali potem pride neka prekrasna gospá, dva angelja jo spremlijujeta; ko se usede, se ji priklonita in se vstopita vsak na eno stran. Čez nekaj časa prineseta dva druga an-

gelja z neba prelepo bliščeče dete v beli z zlatom prepreženi obleki, ktero derži v levi roki svitlo kroglo s križem; položita dete gospoj na levo koleno in odideta nazaj proti nebu. Nato se prikažeta še dva angelja in prineseta veliko prekrasno krono bolj bliščeče, kakor vse drugo. Deržita jo nad glavo prikazni, tretji angelj pa prinese žeslo in ga derži nad krono. Nad vsem se prikaže še svitel križ v svitem oblaku, ne stoječ, ampak kakor bi bil položen.

Na praznik ss. aposteljnov Petra in Pavla (29. rožn.) je bila vsa prikazen ravno tak, kakor prejšni večer, potem se je prikazovala Mati Božja tudi še tako lepa, toda sama. Čedalje več ljudi se je zbiral na pokopališči k molitvi.

Zvečer pred pervim sv. obhajilom (30. rožn.) narčijo g. župnik, naj vpraša, če se bo spet prikazala, „kaj želi?“ Deklica jo vpraša bolj natiboma v maternem jeziku in Devica ji (tudi v poljščini) odgovori: „Želim, da vsaki dan rožni venec molite“, pa tako glasno, da je Justinica menila, vsi ljudje na pokopališči bi jo morali slišati.

Na dan pervega sv. obhajila (1. mal. serp.) je bila Justina vsa vesela in srečna, sej pri dobrih otrocih ta dan drugač ne more biti. Zvečer gre po navadi pod javor molit in veliko ljudi ž njo. Mati Božja se ji prikaže, kakor prejšni dan. Justina jo vpraša: „Kdo si?“ Odgovor: „Jaz sem prečista Devica Marija, brez mača spočeta“.

Izmed njenih mladih tovaršic je samo še ena vidila Ko je šla namreč drugič (t. j., 28. rožn.) na pokopališče pod javor molit, je poklicala gredoč seboj svojo 12letno sorodnjo prijateljico Barbiko Samulovsko, ki je tudi posebno veselje imela za molitev in s užbo Božjo. Že tisti večer in pozneje vselej je enako vidila, kakor Justina. Le v nedeljo (t. j., 1. mal. serp.), ko ste imele obe vprašati prikazen „kdo je“, ni Barbika druzega vidila, kakor neko svitlobo okrog drevesa. Vsa v solzah se prijoka domu in s toliko žalostjo pripoveduje, da se ji nocoj ni prikazala Mati Božja, ker znabiti ni dobro molila ali kaj drugač pregrešila, da se očetu in materi zelj smili in gredoč vsi žalostni spat. Pa kako se mati začudijo, ko zjutraj Barbika vsa vesela k njim priteče in radostno zakliče: „Presveta Devica je bila tukaj pri meni!“ — „Kako pa je notri prišla — znabiti skoz vrata?“ vprašajo mati. „O ne“, reče Barbika, „prišla je kakor na drevesu; kar bila je tukaj. Sedeča je na svojem navadnem stolu pred mojo posteljo. Vprašala sem jo, kakor mi je bilo naročeno, kdo je in odgovorila mi je: Jaz sem brezmačežno Spočeta. Ko sem hotela še več vprašati, je rekla: Ne bodi žalostna, hčerka moja; potlej je vstala s stola, kakor sicer, in vse je naenkrat zginilo.“ Mati so tega neizrečeno veseli, toliko bolj, ker je bil ta dan praznik Marijnega obiskovanja in ravno dokolčana devetdnevница, ki jo je pobožna družina v revni hišici opravljalna, in zlasti Barbika je Marijno podobo s cveticami in venci zališala in za podarjeni denar olja kupila, da je med pobožnostjo luč gorela pred podobo. Kolika sreča je bila za starše in pridnega otroka, da jih je zdaj, deveti dan, Marija sama tako počestila in oveselila!

Odsihkrat se je Marija obema deklicama prikazovala, kadar ste šle pod javor rožni venec molit. In ko ste jo 3. mal. serpna vprašale, kako dolgo se bo še prikazovala, ste dobole odgovor, da še dva mesca.

Nekako v sredi malega serpana se je začela Marija prikazovati tudi dvema odrašenima ženskama: vdomi, ki je po vsej fari v dobrem slovesu, in neki 24letni devici, ktero posebno zarad marljive delavnosti, ljubezni do staršev in sploh izglednega obnašanja hvalijo. Tema dvema se ni prikazovala sedé, kakor deklicama, ampak

stojé; vdovi kot usmiljena Mati z Ježuškom, devici pa kakor brezmadežno Spočeta.

Reč se je kmali razglasila in že tretji tenen je dohajalo silno število romarjev: ob navadnih dneh do 2 tisoč, ob nedeljah 8–10 tisoč. Ko pa izmed tujcev niso vsi tako lepo molili, kakor popred domači, se je prikazovala Marija le za malo časa, 3–5 minut, in še takrat z žalostnim obrazom in objokanimi očmi. Deklice ste vprašale, zakaj je tako žalostna, ali se morebiti rožni venec ne moli prav? Presv. Devica je odgovorila, da se prav dobro moli, ali na ponovljeno vprašanje je razodela, da pri drugih ljudeh ni zadosti pobožnosti in spoštljivosti, da veliko pričajočih noče poklekniti; če ne bo boljše, se ne bo mogla več prikazati! Od tedaj se je množica romarjev razdelila vselej v 4 oddelke s štirimi banderi: možje in mladenči, žene in dekleta posebej; šolarji in šolarice pa so šli s križem naprej in soglasno molili sv. rožni venec. Ker so molili vse tri dele, so začeli s časoma tuji deliti moličev na trikrat: zjutraj, opoldne in zvečer. Marija se je zopet veselo prikazovala.

Rečeno je bilo, da bo praznik Marijnega rojstva (8. kimoveca) viditi zadnja prikazen, zato se je bilo zbralo do poldne okrog 50 000 ljudi od blizu in daleč. Pa Maria je razodela, da se bo zadnjikrat prikazala, ko bo njena podoba postavljena v kapelico, ktero so naredili pod javrom.

Že 12. kimoveca je bila došla naročena podoba, lepo umetno izdelan kip človeške velikosti: brezmadežno Spočeta. Ljudem je bila zeló všeč; veselo so se menili, da tako lepe podobe še niso vidili. Ko pa pridez zvečer Justina in Barbika, se začnete milo jokati in se kar ne daste utolažiti, rekoč, da podoba je tako gerda v primeri s presv. Devico, ktero ste one dve vidile. Maria jima v prikazni reče, naj ne boste žalostne, ker podoba je dobra.

Še bolj žalostne ste bile na praznik sladkega Imena Marijnega, ko se je podoba blagoslovila in v kapelico postavila zato ker se je imela Marija zadnjikrat prikazati. Pa Maria ju je že popred tolažila, rekoč: „Nikar ne bodite žalostni, sej bom zmeraj pri vama!“ In vdovi, ki jo je vprašala, če se bo še kdaj prikazala, je rekla; da ob porcijunkuli, na praznik Marijnega vnebovzetja in rojstva, in zadnji dan ji je rekla: „Zdaj se vam bom prikazala še le prihodnje leto.“

Vsega skupaj se je prikazala tem 4 izvoljenim v 80 dneh 160 krat. Imele so nekolikrat še druge bolj čudne prikazni, pa v pravi prikazni jim je razodela, da pridejo od hudočnega duha. Preiskave so že bile. Dušovska in zdravniška komisija je izrekla, da v tih okoliščinah ni misliti na kako goljufijo, temuč, da je verjeti všim 4 osebam. Verjetno je toliko bolj, ker je bil pri toliko ljudeh iz raznih krajev tako veličasten vtis, ker se je toliko molilo in se še moli, in — kar največ veljá — ker se jih je toliko poboljšalo. Nekdo je reklo, ker misijonov ni več mogoče imeti, je pa Marija opravljala sama misijon, ki je več sadú prinesel, kakor 30 navadnih misijonov.

Prikazovanje še ni pri kraji, marveč je še za naprej obljubljeno; zato tudi škof še niso izrekli o čudežih potrebne razsodbe.

Naj bi še nam bila ta dogodba nekak misijon, nekako prenovljenje duha, zlasti za veči pobožnost, da bi si vsi mali in veliki, k sercu vzeli, kar je unim 4 osebam tolikrat priporočala za nje in za druge: „Molite sv. rožni venec!“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Zalega loga, 18. rožnika. Mnogokrat marsikoga zadene neprevidena smert, nam v nauk, da bodimo pravljeni se spominjajo besed Gospodovih, ki pravi: „Čujte, ker ne veste ne ure ne dneva!“ Naj v spricvanje povrem tudi iz te fare dvojin zgled tekočega leta. Petu nedeljo po svetih treh Kraljih, 10. svečana popoldan, je šel mož, iz Leskoviške fare doma in znan našim ljudem, s košem iz Železnikov proti Zalem Logu, namenjen dalje iti proti svojemu domu. V pondeljek, drugo jutro, pa zagledata dva Zaliložana pod neko bervjó koš v vodi, pod košem pa omenjenega moža mrtvega ležati; spravita ga v vas, pa tudi pošteno odrajata denar, žepno uro in vse, kar sta našla pri njem. Po daneiu naznaniu do njegovih domačih in po zdravniškem ogledu je bil potem 12. svečana tukaj pokopan.

Sedmi dan tekočega mesca rožnika pa je prišel v domačo vas Zaliloško star berač, tukaj čisto neznan, je prosil v neki hiši prenočiša, potem pa se je v šupo v listje spravil, kamor mu je gospodar odkašal. Zjutraj gospodar k njemu pride pogledat, in najde ga mrtvega. Nek Zaliložan pravi, da je po poti z njim govoril, in ko vidi, da ima berač ovenčan klobuk, mu reče: „I čemú pa ta krancelj?“ Berač mu odgovoril: „Zakaj bi pa fant pri sedemdesetih letih kranceljna ne imel?“ Na vprašanje mu je še povedal, da je iz Litije. Ako tedaj v Litiji kje tacega stregu siromaka pogrešajo, naj vzdó, da tukaj na Zalem Logu počiva.

Zdaj pa kaj drugega. V nedeljo po ss. Petru in Pavlu, 30. dan tega mesca, bo blagoslovljenje novega velikega altarja v Suši pri novi cerkvi. Leseni podobi (šatavi) sv. Joahima in sv. Ane ste delo ljubljanskega podobarskega mojstrja g. Fr. Zajca. Malano altarno podobo Marije Lavretanske je zdelal verli akademiški malar v Ljubljani g. Jan. Voß. Vsa druga stavba v bizantinskem zlogu (kakor je cerkev) s tabernakeljnom vred je pa delo znajdenega in prav postrežnega dupljanskega podobarja g. Jan. Gosarja. Omenjeni dan po ss. Petru in Pavlu toraj vabim vse, kteri hočejo in morejo priti, k imenovani slovesnosti, pa se tudi vaim priporočam za blagovoljne darove v čast Materi Božji. Sej vsak vé, da nova cerkev in njena oprava stane veliko, in da je to toliko težavníše, ko se dela vse le z milimi darovi; gotovo je pa tudi, da plačilo pri Bogu se ne bo pogrešalo za vse to, kar kdo daruje v Božjo in Marijino čast. Omenimo naj še, da se dobrotnikov cerkev v Suši tudi v združeni molitvi radi spominjam, in da ljudje sami čedalje veče veselje in zaupanje razodevajo do Marije v Suši, ter skazujejo hvaležnost za prejete milosti in dobrote.

A. P.

Iz bohinske Bistrice, 17. rožnika. (*Lepa smert dobrega mladenča.*) Odnesli smo na mirovor 16. rožn. popoldan o poli petih in pokopali sami pevci zarad silno pobožnega življenja spoštovanega 24letnega Mateja Štendlarja, tudi pevca. Sušica ga je že leto in dan terpinčila in pobrala. Bil je ranjki tudi priden čitatelj „Zgodne Danice“, za kar mu zdaj gotovo ni žal. Pel je zadnjikrat pri Božji službi letos na pepelnico. Dajal je lep izgled poterpetljivosti v vsi bolezni. Še ko je bil čisto zdrav, je reklo pred neko osebo: o kako bi jaz rad na petek umerl, ako bi bila volja Božja, ker je tudi naš Gospod Jezus za nas v petek umerl. In ravno tako, kakor je želel, se mu je spolnilo: v petek opoldan so mu jele moči zginjati in med izrekovanjem presvetih Imen je proti večeru izdihnil svojo lepo dušo. Ko smo mu nagrobnico zapeli, so vsem nazočim solze oči zlivate. Bodti ranjki priporočen v pobožni spomin in molitev.

*

Pod Semičem. Nenavadno, zares imenitno slovesnost smo obhajali pretečeno nedeljo, v praznik presv. Trojice. Velikanski zvon, čez 50 centov težak, kterege je g. Hilcar v Dunajskem Novomestu v našo zadovoljnost vih, je pervikrat slovesno vabil bele Kranjce k službi Božji. — Že pred 3 leti so dobri Semičani pod vodstvom svojega za Božjo čast zares vnetega dekana in župnika gosp. Antona Aleš-a napravili čisto nov veliki altar, ki je stal nad tri tisuče. In pri blag-slovu tega altarja je pridigar omenil, da k lepo ozaljšani cerkvi bi se v visoki stolp podalo še tudi lepo in nekaj večji zvonilo. Ta misel je urno prešinila vse Semičane. Ko so med tem časom v večih podružnicah si omislili zares lepo zvonjenje, se je vedno glasneje tudi razdevala želja napraviti farni cerkvi nov veliki zvon. Ker so stari trije lepo vbrani, D, fis, a, so sklenili napraviti celo veliki A. In Hilcar se je zopet pravega strokovnjaka skazal, ker zadej je čisti A. Koliko skerbi, tudi stroškov in sitnost si je naložil goreči župnik s tem, vele tisti, ki je v takih okolišinah že kaj opraviti imel. Pa rad in z veseljem je vse premagal, ker je vidil, kako so Semičani zares vneti za to, in kako z veseljem nosijo darove, ktere so sami prostovoljno obljudibili; takoravn vsi dobro vemo, da v tako slabih letih je to zares težko. Ves trud in vti stroški pa se radi pozabijo, ko ljudje vidijo, da se njihovo prizadevanje tako umno in dobro oberne. Kdor je bil v nedeljo pod Semičem, je bral na obrazu g. dekana in vseh drugih resnično veselje, kterege so občutili pri veličastnem glasu novega velikana, kakor ga je pridigar, vikar novomeški, g. Jan. Tomazič imenoval v svojem slovesnem govoru, s katerim je prav na serca pritiskal, ko je razložil primérne napis, ki so na novem, na vsem Dolenjskem zdaj največem zvonu.

Nov zvon je posvečen Mariji Devici, brez madeža spočeti. Kaj lepo tudi zunanje okinčan ima vlike prav čedne podobe čistega spočetja Marije Device, sv. Stafana in sv. Janeza Nep. Pod Marijino podobo je napis: „Milostne sem zven Device. Klical bom pomoč v vice. Žalostne tolažil vas, Bode moj premili glas.“ Drugi napis je: „Pritecite in molite, kadar v Božji dom Vas klical bom.“ In tretji: „Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!“

Potem je pridigar še vsakemu stanu posebej povedal, kaj naj mili, pa močni glas novega zvona uči. — Lahko se reče: Semičani so se za Božjo čast vneli in so res hvale vredni.

Ko so prišli z zastavami lepo okinčanim zvonom, kterege je poprejšnji Semički župan g. Šušteršič iz Karlovca zastonj pripeljal, je ljudstvo, se vele da, od vseh strani skupaj vrelo, in stara ženica pravi: Ko že zdaj vse tako skupaj suje, ko pride naš novi zvon k nam, kaj bo še le, ko pride Sodnik živih in mrtvih! — Tudi lep nauk.

Zaščan marmornih tabernakeljnov nam je došel ta le poduk: V „Novicah“ sem bral sostavek, v katerem nekdo svati, ne omisljevali si tabernakeljnov kamnitih, češ, da je toliko vlaga v njih, da se vse posvečene hostije v takih tabernakeljnih vklip sprijemajo. Pisavec je djal, da so primorani tak tabernakelj zavreči in druga lesenegra napraviti, da je vendar mogoče ss. hostije suhe ohraniti.

Vem iz lastne skušnje, kako sem vesel, kadar mi kdo v kaki imenitni reči dà dober svet, zato se predznam Vam svoje mnenje pisati v tej reči in Vas prosim, ako Vam drago, po „Zg. Danici“ ga naznaniti.

Menim, da nobeno cerkveno predstojništvo naj ne zaverže marmornega tabernakeljna, temuč prenaredi naj ga.

Notranja stena marmornega tabernakeljna že takó ne smé gola ostati, temuč v tabernakelj iz kamna mora priti hišica iz lesa; ta se mora obleči s svilo (stapeciati), in lepo okinčati.

Jaz svetujem, da vsaka taka lesena hišica v tabernakeljou naj ima stene iz dvojnih desčic (dilic), in sicer tako, da letne rasti teh desčic morajo na eni plati iti navpično, na drugi plati pa navprečno (horizontalno); te dve dilici se vklip zlimate in z vertinci (šratfi) privijete tako, da se nikdar ne morete ločiti, tedaj za eno dilijo veljate; ta tako narejena dilja se ne zveži. Iz takih dilj mora biti narejena vsa hišica. Kjerkoli je kakšna spoka, ako se tudi komaj pozna, mora biti še obita z leseno špango.

Potem je treba vso to hišico s firmažem in potem z lakom (naj bolji je lak jantarovec, bernstein-lak) tako obleči, da bi hišica povsod vodo deržata, kakor stekleni kozarec.

Taka hišica se postavi v marmorni tabernakelj, in potem je treba vso votline med hišico in notranjo stranjo tabernakeljna s skerbno presejanim bukovim pepelom dobro natlačiti in naterpati, in sicer tako, da se les te hišice prav nikjer ne derži, netiši, ne pritikuje tabernakeljna. Na verhu se storii zadnje delo, in se mora dobro zabit, da nikjer ne mezi pepel iz te votline. Dobro je, ako se tudi od zunaj (kjer je treba) s firmažem, in kadar je ta do dobrega suh, potem z lakom iz jantara (bernsteina) pomaže.

Pamet vsacega uči, da tak tabernakelj, ki je od zunaj kamnit, od znotraj lesen, in med lesom in kamnom ima precej debelo lego suhega pepela, in se les nikjer ne dotika kamna, mora biti od znotraj suh, naj bi tudi bil od zunaj tako moker, da bi od njega teklo.

Tabernakeljni iz marmorja so dragoceno narejeni Bogu na čast, naj se nikar nikjer, kjer jih imajo, ne zaveržejo; ostanejo naj Bogu v čast in v lepšanje Božje hiše, samo znotraj naj se popravijo takó, da bodo pripravljeni za ohranjenje najsvetejšega zakramenta.

Iz Tersta, 24. rožnika. Procesija sv. Rešnjega Tela se letos zopet ni vodila po mestu, ker je bilo dejavnvo vreme; opravila se je v cerkvi. Tu je že drugo leto takó, in nekteri se tega veselé, nekteri pa žalujejo. Neki poštenjak je reklo: „Bog ne pripusti več, da bi se procesija vodila po mestnih ulicah, ker brez oskrnenja v sedanjih časih se ne more; tu ali tam eden ali drugi stoji s klobukom na glavi tu in tam kaki fantalin svojo smodko guli, ter pobožne moti, v cerkvi pa je vse redno, brez skrunjenja, tu sem pridejo le pravi pobožniki.“ Tudi jaz pravim, da je taka. Danes se vodijo procesije v duhovnih teržaških okolicach, vreme čez vse lepo, morebiti tudi zato, ker med prostim ljudstvom je več pobožnosti. *)

Darovi za mladeničko semenišče le prihajajo, kakor kaže današnja „Adrija“, ki zaznamva lepe doneske tudi častite duhovščine. Darovali so v ta namen p. n. gg.: Jož. Parisi 20 gl.; Jan. Henr. Gerolini 100 gl.; gospá Lucija pl. Reya 50 gl.; dr. Jož. Bizjak 40 gl.; z Ronchi 100 gl.; Jan. Lucatelli 3 gl.; Fr. Vidmar 5 gl.; Pet. Ambrožič 5 gl.; N. N. 5 gl.; N. N. 10 gl.; Jož. Raffi 10 gl.; Štef. Ivančič 1 gl.; Nik. Grego 100 gl. — V blagajnico „sv. Družine“ so dali p. n. gg.: Jan. Pla-

*) S tem pa, če se mavtarjem prijenja, oni ravno svoj doželeni namen dosežejo, ker oni hočejo procesije in vse očitno versko življenje zatreći. Ali bi ne bilo ne mara bolje, da bi procesije po cerkveni postavi imele svoje vredovalce, kteri bi nerodneže opominjali; kteri bi pa hudo voljno motili svete opravila, naj bi se naznavovali, da jih kaznujejo po deržavni postavi?

zinšek 6 gl.; duhovnjani Mareščki 20 gl.; Jož. Zeme 6 gl.; duhovnjani z Barkole 7 gl.; Dom. Colli in tovarši 5 gld.; nekteri družniki stan. v Gradcu 15 gld.; gospá Amalija pl. Brucker 25 gl.; gospá Joana Oblasser roj. pl. Brucker 25 gl.; msg. kan. Hrovatin za pervo 4letje 50 gld.; duhovni pastirji pri novem sv. Antonu 85 gl.; družniki ravno te duhovnije 125 gl. 50 kr.

Gornja Istrija. (*Mladensko semenišče.*) Došla nam je te dni okrožnica našega milostivega škofa, ki se tako-le glasi:

„Po pastirskev listu podpisanega škofa od 2. februarja t. l. so vérni te škofije svedili, da duhovnov čedalje bolj pomanjkuje, in da zavolj; tega bodo skorej žalostni časi nastopili. Ta vest je vérne sploh ostrašila ter so počeli misliti, kako bi se preteči nevarnosti v okom prišlo. Mnogo bi temu pripomogel vstav mladenskega semenišča ali vsaj vstanovljenje obilnih štipendij v ta namen. Da se v dosegu tega mili darovi nabirajo, se je vstanovil že odbor izverstnih možakov, kateremu so teržaški-koparski premilostni škof na čelu. V zedinjenju je krepost; tukaj se dela za dušni blagor, dela se tudi za časno srečo vših vérnih te škofije. Da bi se tedaj všim, po mestih in po deželi, priložnost dala z majhnimi darovi pripomoći k omenjenemu namenu, vstanovila se je v Terstu za vso škofijo bratovština z imenom „sv. Družine“, ktero so sv. Oče Papež Leon XIII blagoslovili in tudi z obilnimi odpustki obdarovali. Obračamo se tedaj do vših častitih bratov ter jih prav go-reče prosimo, naj radi, marljivo in stalno vérne opominjajo, da naj se zapišejo v to pobožno in hvalevredno bratovščino in tako radovoljno pomagajo svojemu škofu, da se odverne ali vsaj pomanjša zlo, ki že na vrata terka. Kako da se ima v tem početju ravnati, posneti se more iz priložene knjižice. (Knjižica obsega pojnilo in pravila ob kratkem.)

Podpisani škof z veselim sercem zaupa v vse častite sobrate in preljube vérne in od skupnega prizadevanja in pomoći Božje pričakuje srečnega vspeha pričetega dela.

V Terstu, 2. majnika 1878.

Jurij, škof.“

Zakaj nam je ta okrožnica tako pozno došla, ne vemo; naj berže so bile kakke zapreke, ki so branile razpošiljanje; ali akoravno kasno, nam je dobro došla; ker je „Danica“ že donašala dopise iz Tersta o tej bratovščini, smo vedno pričakovali, da nam škofija vradno o njej sporoči. Dotična knjižica obsega pomen bratovštine, vabljenje k pristopu v bratovščino, poglavite točke pravil in naposled prav lepo molitev. — Milostljivi škof se obračajo do nas, v nas stavljajo svoje zaupanje, da se doseže predstavljeni namen. Kako bodemo mi odgovorili temu zaupanju? Mislim, da dragovoljno marljivo, brez ozira na osebo, brez sebičnosti. Tu se dela, kakor pravijo milostivi, za dušni blagor vérnih, tu se dela tudi za njih telesno srečo. Duhovstvo je poklicano skerbeti za eno in drugo in se v dosegu tega posluževati vših poštenih pripomočkov. Da ima bratovščina „sv. Družine“ prav lép in blag namen, da je ta namen pripomoček izdaten, da se v okom pride nevarnosti, ktero omenja okrožnica, ne bode tajil nobeden, ki reč dobro prevdari, ki mu je mar za sv. Cerkev in za blagor ljudstva; zatorej je naša sveta dolžnost, da to bratovščino podpiramo, jo vérnim pripo-ročamo, jo širimo. Ako škofovemu vabljenju radovoljno vstrezamo in si prizadevamo pripomoči v dosegu namena v okrožnici izrečenega, bodemo služili tudi sami sebi. Mi smo duhovni pastirji, postavljeni, da vérne pasemo z duhovnim kribom; postavljeni smo, da obdelujemo vinograd Gospodov. Duše moramo pasti, dokler one paše

potrebujejo; vinograd Gospodov moramo obdelovati, dokler je kaj dela. Dokler ima pastir pomočnikov, mu je ložej čedo varovati volkov, dokler je v vinogradu več delavcev, se ložej in brez manjšega truda obdeluje. Ali govorimo brez prilike: dokler nas je več duhovnov, imamo dela manj, tedaj ložej z manjšim trudom in obilnišim vasehom delamo. Kadar pa po večjih farah ne bode več pomočnikov, kadar bode tu in tam ena ali druga duhovnija brez lastnega pastirja ostala, bode župnik, bodo sosednji duhovni več dela, več truda imeli, in bati se je, da velikrat bodo ovčice brez duhovnega kruba. Ako tedaj skerbimo, da se število duhovnov pomnoži ali vsaj zadostno obderži, ter namere milostivega škofa podpiramo, pomagamo sami sebi in delamo ne le v blagor vernikov, ampak tudi na lastno korist. Za splošno dobro delo gre, za splošno potrebo; mora se delati skupno, mora se delati z zedinjenimi močmi. — Na delo tedaj zložno, z Božjo pomočjo! Vsaki naj gleda, da v svoji duhovniji obilno število bratov zadobi, tako bode lepa naša bratovščina sama postala matica za mladensko semenišče in za podporo dijakom, ki bodo kazali veselje za duhovski stan.

Iz Hartuma v srednji Afriki smo ravnonkar od ondotnega novega škofa milgsp. Daniela Komboni-a prejeli pismo, ki je preteklega 17. majnika šlo od onod. Znano je, da omenjeni gospod, iz Verone na Laškem, že davno v afrikanskem misijonu, je bil nedavno škof posvečen v Rimu in se je potem podal v svojo škofijo v Hartum, ter od onod naznanuje, kakor nasledva:

„Po silovito trudnem popotovanji, iz Kaire do Hartuma v 72 dneh, sem obhajal slovesen vhod v Hartum, ki je bil pravo verako zmagovalje v srednji Afriki. Popisal Vam bom naj znamenitiše oddelke. Vstanovil sem začasno v Berberu (tedaj še pred Hartumom) 5 sester iz reda „pobožnih Mater za Zamorsko“, kteri red sem vstanovil v Veroni v pomoč za srednjo Afriko. Te sestre bom odmenil za Gebel Nuba (Nubijska gora).

Postal sem v Kordofan in v Gebel Nuba misjonarjev, in storili smo dobro žetev, ker dve okrajini se pripravljate na sprejetje sv. vere.

Toda v vikarijatu sem v svojo veliko žalost našel strašno šibo lakote in dragine, ki žuga še bujši biti v prihodnje. Imamo namreč dve napravi v Hartumu, dve v Berberu, dve v Kordofanu, dve v Maibes u. eno v Gebel-Nubi, ne všeči dveh malih priprav v Kairi, *) — in so se torej zarad lakote in dragine stroški zmnogili. Za odpravo enega velbloda od Koroska do Berbera (tedaj od vodopadov skoz pušavo) preteklo spomlad je stalo 40 frankov, in velblod je nesel 6 kantarov (blizu 5 centov) teže. Sedaj, ko so skoro vši velblodi za lakoto pocepali, staue en velblod 70 frankov in nese le samo 2 kantara, in izmed 10 velblodov poginejo 3. Prestejte, kolike stroške sem imel s 180 velblodi, kolikor sem jih potreboval.

Še več, cena vseih reči je poskočila na štirikrat več; in po pismih, ki sem jih dobil danes iz Kordofana, voda stane 3 franke za „bormo“ (bučo). Zato sem namenil narediti klic do katoličke ljubezni, ki ga Vam pošljem in prosim, razglasitega ga v svojem slovanskom časniku. Glasí se:

Klic do dobrotnih katoliških Slovanov o grozni dragini v srednji Afriki.

Dragina! ta strašna šiba, ki že nekaj časa tare več delov svetih, se živo razodeva in ima silo žalostne nasledke tudi v srednji Afriki.

*) Vidi se tedaj, da misjon močno naprédva in Knobleharjevo séme začenja sad roditi med zamurci. Vr.

Odrinil sem 28. pros. t. l. iz Kaire proti svojemu vikarijatu s številno množico misijonarjev, redovnih sester in bratov pomočnikov, in spoznal sem, da celo v vsa dolgo obnisko dolino se je pritepla dragina in gospodovala je lakota ondod. Polja, ki so navadno o tem času lepo zelene in obetajo preobilno žetev, so bile žalostne in pustotne kakor podolge gorovja, ktere jih obdajajo. Mnogi sellahi (poljedelci), sicer vedno v gibani pri svojih „nabarjih“ (namakalnicah), sedaj brez dela posedajo ob bregu in prosijo kruha od popotnikov. Posestniki sami, tibi in zamišljeni na svojih „angarebih“ (nekaki kanapé) čepeči, so čisto vnémarni za delo in polja in terpe pomanjkanje v vseh rečeh, ki so naj bolj potrebne za življenje. Našel sem, da revšina je bila čem dalje toliko veči, in pridai do Koroska ob meji velike pušave sem se bal, da se bo treba verniti, ali pa tam ostati zarad pomanjkanja velblodov (kamél). Rekli so mi, da so skoro vse stradanja poginili. Le samo na mogočne priporočevanja njegove prevzvišenosti Gordon-paša-ta, velikega poglavarja čez Sudan, ki sem ga po sreči naletel v Assuanu, in zarad mojega davnega prijatelstva s šejhom, ali velikim poglavarjem čez pušavo, sem zamogel dobiti 50 velblodov, to je, tretjina tega, ki bi bili potrebni za potovanje skoz pušavo, in to za nenavadno visoko plačilo. In kakošni velblodi! Vsi merševi, ranjeni in trudni; niso se mogli obložiti z več kakor le s polovico navadnega tovora, in pri vsem tem jih je veliko pocepalo in konec storilo po pušavi, koder so obležali in pomnožili število rebrovij in belih okostij, kterih je na milje daleč nastiana vsa pot. Dospel v Berber in v Hartum sem našel ondotni stan primeroma veliko hujši. Dura' (nekaka koruza, navadni živež) je od 7 poskočila na 50 frankov za „ardeb“ (vrečo), tudi še na 60 frankov. Srovo maslo od 1 franka za rotl (45 gr.) na 3, tudi na 4 fr. Mleko od 10 centezimov za „gero“ (bučo, tretjina litra), na 1 frank. Meso, ki je bilo poprej po 50 centez. kilogram, se zdaj plačuje po 3, tudi po 5 frankov. In še več. V Kordofanu moji misijonarji in redovnice morajo kupovati vodo za pitje, za kuho in pranje po poldrugem franku za „bormo“ (kake 4 litre); tako me stane voda več kot navadno vino v Evropi. Na stotine izstradanih in obupanih ludi zapuša vasi, in ondotna (turška) vlada je v naj večih denarnih zadregah, ker ne more iztirjavati navadnih davkov. Vzrok tolike revšine in tako počastne dragine pri vsaki za življenje naj potrebniji reči je bilo pomanjkanje dežja preteklo leto.

Noben človek ne pomni kolikor dragine. Nil je nekoliko metrov pod navadno visokočino; zato se je malo sejalo (ker se ni mogla zemlja iz Niha namakati) in še manj se bode pridelalo. Nadloga je velika in žuga zdaljšati se, kdo ve doklej? Živinčeta so več kot desetinjene, posestniki nimajo ne denarja, ne semena za sétev; zato boje prihodnja žetev v grudnu, če tudi bi se vreme na vgodnije obernilo, le prav pičla. Mi smo izpraznili vse zaklge, kar smo imeli, in tujii smo potrošili ves denar za hrano mnogih naprav, ki jih imamo v Hartumu, v Obeidu, v Berberu in v Gebel-Nubi. Pomč smo skazovali mnogim keršanskim družinam, ki so v naj večem pomanjkanji. Pomagali smo, kar smo mogli, tudi muslimanom v naj hujši sili, ker ljubezen v enacih primerejih ne dela razločka med greki, parti in tirci: zdaj pa smo prisiljeni vrata zapreti tolikim nesrečnim, ki pribajajo kruha prosit. To dela tudi nam duhovno škodo, zaderžuje spreobračanja, in utegnilo bi nam vzrokovati tudi odpadov, kajti junaška vera ni dediščina nekaterih tukajšnjih kristjanov in spreobrnjenec.

In zato, ako se je moje serce večkrat z britkostjo napolnovo, kadar sem bral prežalostne popisovanja o dragini in lakoti, kakor so dopovedovali moji sobratje

vikarji apostolski, misijonarji, učeniki in popotniki v Kini, Mongoliji, v jutrovni Indiji: naj si slehern misli, kako se mi serce pretresuje, kadar vidim, da se meni pred očmi ponavljajo take dogodbe kristjanov po teh nesrečnih okrajinah, ki so moji skerbi izročene. Dela Božje morajo vidno poganjati ob znožji Kalvarije: križi in nadloge so določljivo znamenje svetih djan. Sveti rimskega prestola je moji slabosti izročil strahovito butaro: zasaditi križ Jezusa Kristusa med neštevilne rodove srednje Afrike, nad ktero stoji še strahovito Kamovo prekletstvo. Bila pa je ura za rešenje Zamurcev, in eno znamenj je sedanja nadloga, ki tare mojo vikarijo, ktera je naj obširnejši, naj težavniji in naj bolj obljudena na zemlji. Znani so veliki pomočki, ki jih toliko duš pošilja v naj oddaljniji okrajine na zemlji v pomoč tolikih revnih narodov, ki jih tare dragina: torej se obračam s polnim zaupanjem do tiste vzvišene ljubezni, ki gori v srcih katoliških Slovanov, in Vas prosim prisereno, blagovolite ozreti se z očesom usmiljenja tudi na nesrečne Kamove otroke, in pomagajte jim z obilnimi miločnjami.

Vse oči olikanega sveta so dandanes obernjene na srednjo Afriko. Marsikterje evropskega deržave in razne družbe odpravljajo preiskovalcev, da bi spoznali te neznanje dežele, in pripravili vanje svitlobo omike. Ali kaj bi pomagale tolike darežljivosti, trošenje tolikega denara, ako bi se med tem dopustilo, da ti narodi merjejo za lakoto? Oh! prepričan sem, da mnoge dobrotne duše, občutne za to vpitje silne britkosti, bodo hitele v pomoč tem prenesrečnim narodom v njih tolikanj žalostni revšini; zakaj pa tudi so različni od nas po barvi, še gah in domovini, so vendar naši bratje. Bog naj milostno usliši mojo ponižno in iskreno molitev, naj blagoslovite moje želje, in potolaži nezmerno čedo prenesrečnih narodov srednje Afrike, ki je po Njih apostolski Svetosti moji pastirški skerbi izročena.

Dano v Hartumu iz našega stolnega škofijškega sedeža, 12. majnika 1878, v praznik sv. Jožefa, ženina Marije Device in varha vesoljne Cerkve in srednje Afrike. *)

Daniel Comboni l. r.,
škof Klavdiopolitanski i. p. in
apostolski vikar srednje Afrike.

Razgled po svetu.

Zastrand zrelostnih poskušenj. Naučno ministerstvo je zrelostne poskušnje precej olajšalo v več tvarinah; verzozanstvo pa je čisto izločilo iz teh poskušenj! Tako se gre zmeraj dalje s stanjševanjem tega, kar tiče verske potrebe za mladino: v kacih 9–10 letih so izločene duhovne vaje, vdeleleževanje mladine pri procesijah križev teden, uzeto obhajanje šolskega patrona, čas za prejemanje sv. zakramentov, uzetih je več ur za nauk verozanstva, ujeta šolska maša razun dveh dni v tednu, in to le nekaj mescev itd., skupaj kacih 9 reči je uzetih ali stianjenih verskim potrebam, kakor je reklo eden šolskih mož. Ako se bode tako še kaj let nadaljevalo, je vprašanje, koliko bo nazadnje še ostalo za vero in verske vaje? Ali ne vidimo, da samomor in druge grozovite pregrehe so se že tudi med šolsko mladino priteple? Ali ni očitno, da zoper mnoge deržavi in deržavljanom naj bolj nevarne hudobije ni nikjer drugej pomočka, kakor edino le v sveti veri? Verske vaje so

*) Ker se milgsp. škof obrača do Slovanov posebej, prosimo, naj bi to pisanje tudi drugi slovanski časniki, slovenski, hrvatski, češki itd. sprejeli in razglasili.

tudi v državnih postavah zapovedane. Ne naprej po liberalni, ampak nazaj po postavni poti moramo iti, ako hočemo, da bo prav za mlade in stare, za državo in državljane. Mladenci sami pa ne pozabite, da kolikor manj v verskih rečeh se vradno od vas zahteva, toliko več ste sami po svoji vesti zavezani storiti, da se po eni strani z resnim učenjem veroznanstva v sveti veri vterdite, po drugi strani pa z osebnimi veraskimi vajami dopolnujete, kar je pomankljivega. Nebeško kraljestvo silo terpi, le kteri se trudijo in zatajajo zanj, ga bodo nase potegnili.

Drobne novice. Poslanci angleški, avstrijanski in ruski so 18. t. m. imeli tehtne pogovore o Bulgariji, 19. pa je shod ravno to obravnaval. — Anglija in Francija priterjate k temu, da naj se tudi Grecija dopusti na kongres. — Zastopnik stare Serbije in Save je prišel v Berolin s prošnjo do shoda, ktera obsega želje vstajnikov onih krajev. — Na Nemškem je vsled napada na cesarja še zmeraj veliko gibanje. „Vossische Zeitung“ pravi, da se mora rudečkarstvo z vsemi pomočki pobijati. „Volkszeitung“ omenja, naj se stori vse možoge, da pri nastopnih volitvah noben socijalist ne bo več voljen v parlament. Vseučilišniki v Lipsiji, kjer je napadnik Nobiling študiral, hočejo poslati za zdaj odbor k cesarju, potlej pa, ko se cesar čisto ozdravi, vsi skup se k njemu podati naznanit svojo zvestobo. Pri vsem tem, da tolike šibe bičajo Prusijo, vendar osorno luteranstvo ne neha teptati in treti katoličanstvo! Kardinalu Ledohovskemu je naloženo plačati 1350 mark od miznih prihodkov, kterih ne dobiva. V Gottesbergu so uzeli cerkev, ki je služila dvema tisučima katoličanov šleskih, in so jo dali 200 novoprotestantom. V Kosten-u je policija naložila 30 mark globe za vsacega merliča, kterega bi ne pokopal od luteranske vlade vsiljeni kurat Benk. Gospo Bojanovsko ondi valed tega zadeva po 500 mark globe na teden (piše „Unità“). V Rees-u vlada ni hotla poterediti izvoljenega katoličana za župana... Ali se pod Turkom hujše godi? — Odpadniki tako imenovani „starokatoliki“ so blezo dosegli, kar so že zeleli. Njih sinoda v Bonn-u je sklenila s 75 proti 22 glasovom, da cerkvena prepoved duhovske ženitve ni ne zaderžek, da bi se njih duhovni ne mogli ženiti, in ne zaderžek za njih duhovsko službo in pastirstvo. — V Parizu so 12. rožnika imeli pervo sejo francoski in inozemski pisatelji. Doseči hočejo neko pisateljsko pravico, ki bi vsespološno veljala in bi zboljšala stan literatov. Pridružilo se je več narodov tej misli, zlasti Avstrija, Nemčija, Italija, Portugalija. Predsedniki so: Za Avstrijo, Wittemann; za Nemčijo, Schweichel; za Italijo, Mavro Macchi; za Rusijo, Turgheneff; za severne amerikanske države, Andr. White; za Angleško, Tom. Taylor. Zbor se deli v 3 odbore: za pravnoznanstvo, za diplomacijo in za literate in slovstvene družbe. Kakošen duh véje v tem zboru, še ne vemo. — Na Greciškem se oborožuje, ker so slišali, da kongres Greciji ni vgoden. Rovarstvo v Epiru in Tealiji raste. S Krete se sliši o novih bojih med vstajniki in Turki. — Shod ercegovskih glavarjev v Cetinju je imel namen na noge spraviti vso rajo (kristjane). Doljna Ercegovina se je določno ustavila vdeležiti se, ker naj veljavniše osebštvo v deželi se čisto k Avstriji nagiba.

Cvet in sad zreste molitve.

Prošnje.

Hči priporoča na nogi hudo bolnega očeta, da bi jim Bog na prošnje N. lj. G. presv. S. milostno podelil ljubo zdravje. — Duhoven, da bi na priprošnje N. lj.

G. presv. S. zadobil ljubo zdravje. — Oče živo priporoča svojo silo razuzданo in hudobno hčér, da bi na serčne bratovske prošnje in na priprošnje N. lj. G. pr. Serca k spoznaju prišla in duše ne pogubila. — Oseba v strahovitem dušnem in telesnem terpljenji prosi posebnih prošnj pri N. lj. G. presv. S. za pomoč; morebiti bi kaka dobra duša hotla tudi kako sv. Obhajilo ali drugo delo usmiljenja za njo darovati. Gotovo za veliko usmiljenje pri Bogu dobí veliko plačilo. — Mati prav skrbno priporoča bratovščini N. lj. G. presv. Serca svojega sina, ki se mu je jelo že od nekaj časa prav hudo v glavi mešati. Ako ga bo jenjalo, hoče očitno zahvalo naznaniti Mariji na čast. — Nekdo, ki njemu in in družini velika nesreča v časnih rečeh v malo dneh žuga, je živo priporočen v molitev in prošnje za odverjenje. — Nekdo se preserčno priporoča v bratovsko molitev in sv. Jožefu, da bi se neka prav huda zadrega vgodno iztekla.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec mali serpan.

I. Glavni namen: Da bi resnica in pravica zopet jeli zmagovati.

II. Posebni nameni:

1. malega serpana. Sv. Teobald (čevljar I. 1066). Priporoč.: Poživljenje sv. vere v rokodelskih stanovih. Spreobrnjenje Rusije in vseh razkolnikov. Odpravljenje sovraštva in kletvinje, posebno na Slovenskem.

2. Marijino obiskovanje. Priporoč.: Vse žene. Veliki terpini na Štaj. v budih zadregah. Zatrene nevarnih znanj in ponočevanja, posebej v enem primérju.

3. Sv. Prokop. Priporoč.: Češka dežela, zlasti spreobrnjenje husovcev. Šolska mladina, posebno za čedno obnašanje v hiši Božji. Mali otročiči.

4. Sv. Urh. Priporoč.: Parska dežela v verskem oziru. Gorečnost in edinost vernikov. Spreobrnjenje Druzov.

5. Sv. Vendelin. Priporoč.: Priprosti in pastirji. Spreobrnjenje judov. Vsi, kterih prošnje še niso uslušane.

6. Sv. Izaja. Priporoč.: Spreobrnjenje naj bolj terdovratnih, zlasti na Slovenskem. Odprava vseke nečistosti. Odverjenje Božjih ropov.

7. Češenje Svetje Rešnje Kervi. Priporoč.: Spreobrnjenje Turkov. Za vse, ki hudo lakoto terpe. Nemarni in mlačni.

8. Sv. Lizabeta (kraljica Portugalska I. 1336). Priporoč.: Visoki stanovi za vero in v katoličkem duhu postave. Vojaki. Odverjenje vojsk in rovaratev.

9. Sv. Veronika (nuna I. 1736). Priporoč.: Deviški stan za potrebno pomoč. Obvarovanje hude ure in dobra letina. Nevarno bolni.

10. Sv. Felicita s 7 sinovi (I. 150). Stanovitnost mladenčev v čednosti. Uboge vdove. Odpravljenje pisanštva.

Listek za razneterosti.

† G. Jak. Per, mnogim znani vrudnik v pokolu, je preteklo nedeljo po kosilu silo nagle smerti umerl, zadel od mertuda. V tolažbo njegovim prijatom in svojcem pa bodi povedano, da je v predpraznik sv. R. Telesa bil pri spovedi v samostanu. Bog mu daj večni mir.

Procesije sv. Rešnjega Telesa se v praznik sam zarad deževja po Ljubljani niso očitno obhajale, in tudi

po okolici ne povsod. Škoda je posebno po deželi, ako ni slovesne procesije, ker prebivalstvo k temu prelepe priprave naredi, veliko moli in se obnaša z vso spodobno častitljivostjo. Tako je bila n. pr. na Ježici v god sam prelepa, dolga procesija, ki je terpela tri ure, če tudi je dež nekoliko nadlegoval. So pa tudi Ježičani, zlasti fantje in dekleta, vse pohvale vredni, uni zarad malih mlajev, ki so jih po več krajih postavili, té pa zarad prelepega venčanja in raznega kinča, ki so ga več dni spletale. Tudi dolga versta malih deklic je bila prav pridna. Silo lép altar med zalimi mlaji in venci je bil med drugimi tudi v Savljib.

Naslednjo nedeljo pa je bilo vreme prav vgodno in bile so v Ljubljani tri procesije, v Ternovem, pri sv. Jakopu (vodili p. n. gosp. A. Jarc) in pri co. Frančiškanib (vodili preč. P. Provincijal Hönigan).

Na Dunaju so se v god sam velike procesije vdeležili presvitli cesar, svitli vojvodi, ministri in drugi visoki častniki z obilnim občinstvom vred. Tudi naslednjo nedeljo, ko so bile po predmestjih, je bilo prelepo vreme; pa tudi procesije hvalijo, da so bile kaj častitljive, šolska mladina, družbe, vradnije itd. so se z obilnim prebivalstvom vred vdeleževali.

Dekan in fajmošter v Šmariji je postal preč. gosp. Andr. Drobnič, tajm. v Knežaku.

Posvečevanje duhovnov bo 24., 26. in 27. julija.

Slomšekov spominek. G. Fr. Zajc v Ljubljani je lepo izdelal Slomšekovo podobo in pretekli ponedeljek je bil spominek slovensko postavljen v Mariboru. Škoda pa, da se za slovesnost pripravnana osnova ni mogla dočasno zveriti. Cerkveni govor je imel g. kanonik Kosar, tvarina: Slomšek vatanovitelj mariborske škofije, izversten škof katoliške Cerkve, buditelj slovenskega naroda in pisatelj; slovensko mašo je imel stolni prot gosp. Fr. Zorčič. Pričajoči so bili odlični narodnjaki mnogih dežel. Čestitke so dohajale iz mnogih krajev. Mariborski župan je skušal večino obhajanja zatreći, kar se mu je razen cerkvene slovesnosti precej sponeslo. Slovan je zavidovan. Bog dai boljših časov!

V Rimu so se opravila sv. R. Telesa po vseh cerkvah (tedaj le znotraj?) obhajale z naj večimi slovesnostmi, kar dopušajo prežalostne okolišine sedanjih časov. Nezmerno število ljudstva je bilo pri opravilih, neštetevne sa. Obhajila, — naznanja „Osservatore Rom.“

Kaj premore prava učenost! V Mose'weis-u pri Koblencu je umerl g. Karol Viljem Rath, profesor na vseučilišču v Bratislavu. Rojen je bil l. 1803. Malo pred smrtno je prestopil v katoliško Cerkev; prišel je do tega valed svojih študij. Bog mu daj večni mir.

Poslednje novice. Zadnji telegrami obetajo, da shod deržavnikov v Berolinu za poravnavo jutrovih zadév se utegne dovršiti v drugi polovici mal. serpana. Kar tiče nasledke tega kongresa, se marsikaj piše, vé se pa malo gotovega. Turk boje nazaj dobri vse do Balkana in še Balkan sam bo smel vterditi; Bulgarija bode tedaj pretorgana na dvoje. Serbiji in Černogori je neki od Rusa rečeno, naj se porazumite z Avstrijo, t. j. z Andrašem, da zadevne proračuna na kongresu ne bodo delale pritežnosti. V greških zadevah smé greški minister posvetovanj samo se vdeleževati. Sicer pa terdijo, da Rusija in Avstrija ste med seboj storile določeno zavezo. Le-ta bode brez dvoma obema koristna; če bode ravno tako Bulgariji, Turčiji ali tudi Avstriji, to se mora pokazati.

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji: Prestavljeni so č. gg.: Svet Janez v Klatec; Klemenec Fr. v Podgorje; Markič Matej v Hrušico; Fr. Teran za oskerbnika v Pomijan; Marka Andolšek za kaplana v Pregarje, ker se je duhovniji v Pomjanu prostovoljno odpevedal; Kjuder Anton za oskerbnika za faro v Križu. — V pokoj se podá č. g. Čergol Jože. — Razpisani ste do 31. julija duhovniji Cubed in Terviž.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: G. L. G. 2 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Gorice 1 gl. 60 kr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. K. v G.: Poslano hvaležno prejeli. Za stran sv. Detinstva: Ni ravno neogibno potreba imén pošiljati, vendar je prav, ako se pošiljejo, da se denejo v zapisnik; sicer pa je dobro, da tudi odrašeni pristopajo kakor podporniki, in tisti soldki za misijon se oddajajo povoljno, na mesec, polletta itd. — G. V. K. na V.: Int. prejel. Znana zadeva še ni dognana v zadregi s časom. Za odpravo zaderžka oziroma na „Droits réservés“ je treba avtorju pisati za privoljenje prestave, kjer bo nedvomno rad privolil; navadno pa ne kaže tacih del kar po besedi prestavljati, ampak po naših potrebah izdelati in predelati po več dobrih verih. — Oziroma na znano dušno bol. bi se morebiti kaj dobilo... pošilj. sitno. — G. K. na D.: Hvala; reč prih. — G. J. K.—č: Drugo prihodnjič.

Vabilo k naročevanju na „Zgodnjo Danico“ za drugo polovico leta 1878.

Zdaj zdaj bo na koncu perva polovica leta in pribodnji list ima priti že v drugi polovici. Torej prosimo, hitite z naročbo, kjer je še niste obnovili. Hvala naj serčniši vsem preblagim dopisovalcem in pomočnikom; hvala naročnikom; hvala in Božje povračilo vsem, ki imajo lepo bessdo za našo cerkveno-politiški list. Prosimo, blagovolite nadaljevati z vsemi, kar je v korist našemu listu in dobri reči.

„Zgodnja Danica“ stane:

Za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr. — v tiskarnici prejemana 2 gold.
„četert “ “ “ 1 “ 30 “ — “ “ “ 1 “

Vredništvo in založništvo.